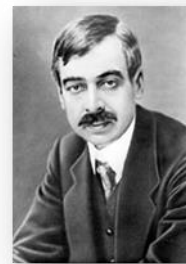

ПРОФИЛИРАНА ГИМНАЗИЯ „ПЕЙО К. ЯВОРОВ“

E-mail: school@gimnaziapetrich.com

2850, гр. Петрич, ул. Яне Сандански № 31

Тел: 0888 05 54 46 – директор, 0893 35 81 05 – канцелария

УТВЪРЖДАВАМ,

Директор на ПГ „Пейо К. Яворов“

Кристина Касабова.....

**ПЛАН
ЗА
ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ В
УЧИЛИЩЕ
за учебната 2025/2026 година
при
Профилирана гимназия „Пейо К. Яворов“ гр. Петрич**

I. Общи положения и цели:

Планът за противодействие на тормоза в ПГ „Пейо К. Яворов“ гр. Петрич е съставен на основание Заповед № РД09-611/18.05.2012г. на Министъра на образованието, младежта и науката, на основание чл.25, ал.4 от Закона за администрацията, във връзка с чл.41 от Устройствения правилник на Министерството на образованието, младежта и науката, приет с ПМС №11 от 2010г., (обн., ДВ, бр. 12 от 2010г.), Заповед № РД09-5906/28.12.2017г. на министъра на образованието и науката, с Координационният механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция от 15 март 2010г. с участието на МТСП, АСП, ДАЗД, МВР, ЦКБППМН и неправителствените организации – НМД, фондация „Стъпки за невидимите деца в Българи,” фондация „Асоциация Анимус”, Дружеството на психолозите в България и УНИЦЕФ и има за цел да очертае рамките на единен механизъм за противодействие на тормоза, който да подпомогне училището в неговите усилия за справяне с това явление.

Въвеждането на общ механизъм за противодействие на тормоза се налага от разбирането, че реален напредък в справяне с насилието може да бъде постигнат само в резултат на прилагането на последователна и целенасочена политика, която се споделя и следва от цялата училищна общност и се подкрепя от всички отговорни институции. Включва мерки и дейности за превенция и намеса, както и разписани механизми и отговорности за действие в ситуации на насилие.

Определение на понятието тормоз

Тормозът може да бъде дефиниран ката системно лошо поведение, включващо вербална злоупотреба, психологически натиск или физическо насилие към друг човек. Той включва всякакви системни обиди, коментари или действия и обхваща всевъзможни форми на нелюбезности – от нарицателни, отлъчване и третиране до удряне и ритане, освен реален, може и да е виртуален. **„ИНДИВИДЪТ Е ТОРМОЗЕН ТОГАВА, КОГАТО ТОЙ/ТЯ Е БЕЗЗАЩИТНО ИЗЛОЖЕН ПРОДЪЛЖИТЕЛНО ВРЕМЕ НА МНОГОКРАТНИ И НЕГАТИВНИ ДЕЙСТВИЯ ОТ СТРАНА НА ЕДИН ИЛИ ПОВЕЧЕ ХОРА“.** / Olweus, 1993г. /

1. Според характера на самия тормоз, той може да бъде:

- **Физически директен невербален** – когато жертвата е директно нападната;
- **Физически индиректен вербален** – когато насилникът кара друг да нападне неговата жертва;
- **Психически директен вербален** – когато жертвата е обект на обиждане и подигравки от страна на агресора;
- **Психически индиректен вербален** – когато насилникът кара някой друг да обижда и да се подиграва с неговата жертва;

- **Психически директен невербален** – когато тормозещият преднамерено мълчи заплашително, гледа злобно и агресивно жертвата си.

2. Определение на понятието училищен тормоз

Спецификата на училищния тормоз се характеризира със следните белези:

- Агресивно поведение с цел умишлено „да се вреди“.
- Прояви, повтарящи се „многкратно и за продължително време“
- Неравномерно съотношение на силите/ най-уязвими са най-малките и най-слабите/

Успешна училищна политика за преодоляване на тормоза е възможна само ако има **устойчиво отношение на неодобрение и своевременни действия** от участниците в учебно-образователния процес.

II. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА МЕХАНИЗМА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА В ГИМНАЗИЯ „ПЕЙО К. ЯВОРОВ” гр. ПЕТРИЧ

1. Превантивни мерки за предотвратяване и противодействие на тормоза в училище

Причините за насилието и тормоза са много и комплексни и училището трудно би могло да повлияе на всички. То може обаче успешно да намали тези фактори, които са свързани със средата в училище и които допринасят за проявата на агресия, както и за утвърждаване на агресивни модели на поведение за това е необходимо:

- Прилагане на последователни и не наблягащи на наказанието подходи за справяне с нежеланото поведение на децата;
 - ясни правила и очаквания за това какво представлява приемливо поведение в училище;
 - достатъчни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които да не допускат насилие във взаимоотношенията;
 - ефективна система за надзор и др.
 - физическата среда в училище да не бъде предпоставка за изява на агресивното поведение;
 - работа с нагласите към ученето, които намаляват съревнователния елемент между учениците за сметка на екипната работа и споделяне на проблеми в общността на класа, както и проектно-базирано обучение, включително и изнесени дейности

Основният принцип е прилагането на цялостен училищен подход/училищна политика, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.

1.1. Осъзнаване и оценка на проблема /според алгоритъма приложен в годишния план на училището/:

1.1.1. Извършване на оценка на тормоза сред учениците:

- 1/ Запознаване с проблема - какво се знае за него;
- 2/ Проучване видовете и формите на тормоз в училището;
- 3/ Честота на проявяване;
- 4/ Проучване на местата, на които най-често се случват;
- 5/ Установяване на участниците.

За да се изгради защитната мрежа е необходимо:

- да се поставят ясни граници,
- изграждане на ценности, правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище.

Основни изисквания:

- ❖ Ясни правила и решения във връзка с всяка проява на тормоз;
- ❖ Пълноценно функциониране на системата за превенция и намеса;
- ❖ Запознаване на децата и родителите за възможностите за реагиране;
- ❖ Получаване на пълноценна помощ от учениците, когато я поискат;
- ❖ Допълнителна подкрепа или помощ от други, външни за училището служби, организации или институции, от които има нужда /според случая/;

1.1.2. Училищен координационен съвет за справяне с тормоза и насилието:

Училищната комисия е създадена на основание чл.6 от ЗЗД и Писмо №9105-139/04.05.2010г. на МОМН и на основание Заповед № РД09-611/18.05.2012г. на Министъра на образованието, младежта и науката. Комисията е избрана на заседание на педагогическия съвет с Протокол № 1/30.10.2025г. в следния състав::

Председател: Кристина Касабова- директор

Членове: 1. Албена Денишева – педагогически съветник

2. Стойка Янкова – старши учител

3. Даниела Харизанова – старши учител

4. Виктория Златинова– член на Обществения съвет към училището

5. Мария Тодорова – председател на УУС

Комплекс от превантивни мерки:

1/ Дейности на ниво клас/ класна стая:

а/ Прилагане на всички форми на групова работа:

- дискусии;

- решаване на казуси;

- споделяне на опит

/ като се използват възможностите на часа на класа, предмети от задължителното учебно съдържание, различни извънкласни и извънучилищни дейности/

б/ Извеждане на теми от учебното съдържание, които могат да се използват за работа и анализ по проблемите, свързани с:

- тормоза и насилието;

- свързани с правата на децата;

- ценностите;

- социалните роли;

- функционирането на групите и институциите и т.н.

Цел: да се създаде пространство, в което се говори открито за тормоза и се работи за формирането у децата на нагласи и социални умения, недопускащи насилие като например емпатия, толерантност и уважение към различията, решаване на конфликти и др. Децата трябва да се стимулират първо сами да дават отговори на поставените въпроси, а след това да се предлагат официални дефиниции.

Всяка първа дискусия трябва да започне с договаряне на правилата за работа:

- всеки има право да каже какво мисли,

- всеки има право да бъде изслушван, мненията не се омаловажават и т.н.

Основни теми:

1. Правата на Децата и отговорностите, които те създават по отношение на околните.

2. Какво представляват насилието и тормозът, разпознаваме ли го и как можем и на кого да съобщаваме за случаи на насилие и тормоз;

3. Какви са преживяванията на извършителя и потърпевшия (някои видове поведение като присмиването може да изглеждат като игра или шега, но обиждат и водят до негативни емоции у този, към когото са насочени и той да се чувства унижен или заплашен);

4. Как се чувстваме когато видим прояви на насилие и тормоз и какво правим;

5. Какво можем и искаме да направим;

6. Кои са основните ценности, правила на поведение, които следва да приемем;

7. Как можем да ги прилагаме.

/разглеждането на последната тема следва да завърши с изработването на общи правила на поведение и договаряне на процедура, в случай на нарушаване на правилата. Въпреки че това са дейности на ниво класна стая, те могат и е важно да се приложат и с родителите, и с учителите./

2/ Дейностите на ниво училище:

1. Създаване/актуализиране на етичен кодекс на училищната общност съгласно ЗПУО.

2. Обобщаване на всички предложения за правила на поведение и ценности, направени от класовете и формулиране на общоучилищни ценности и правила, които да бъдат част от училищната политика;

3. Договорен е единен механизъм, включително разписани ясни отговорности, за реагиране при всяка проява на тормоз и насилие;

4. Разработени са предложения за промени и са приложени в Правилника за дейността на училището;

5. Запознаване в началото на годината на цялата училищна общност с определенията, проявленията и последиците от насилието и тормоза.
6. Развитие на личните и социалните умения на децата;
7. Подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата, които са потенциално опасни;
8. Подобряване на системата за съобщаване на случаи на тормоз (въвеждане на нови форми и канали, гарантиране на конфиденциалността);
9. Включване на експерти, родителите и самите ученици в процеса на създаване и реализирането на всички интервенции;
10. Използване на подхода за работа с връстници (peer education), които трябва да станат естествените помощници при реализирането на всички видове интервенции както по отношение на децата, които са обект на тормоз, така и по отношение на децата, които упражняват насилие; провеждане на дискусии по основни и конкретни въпроси с помощта на групите за превенция на агресията, насилието и тормоза към УС;
11. Повишаване квалификацията на учителите за работа с програмите и за справяне с критични ситуации;
12. Ясно разпределение на конкретни отговорности на всички възрастни в училището, вкл. дежурства на определени места;
13. Разработване на стъпки за привличане на родителите;
14. Осигуряване на реални партньорства с външни на училището служби, организации и специалисти – Отдел за „Закрила на детето”, Детска педагогическа стая, КБППМН;
15. Насочване към основни здравни и социални услуги за децата и семействата.
16. Отбелязване на Международен ден за борба с насилието, агресията и тормоза

Привличането на родителите за реализирането на училищната програма и за гарантиране на нейната ефективност:

- родители - специалисти от областта на помагащите професии (психолози, социални работници, лекари, свещеници) или други професии, които могат да бъдат полезни, включително журналисти, спортисти, драматурзи, композитори, музиканти, художници, режисьори и други, с чиято помощ могат да реализират ценни училищни инициативи и други;

- родители, които могат да станат посредници между училището и родителите или други организации и институции;

- родители, които могат да осигуряват ресурси - в натура, услуги или пари, за изпълнение на училищните дейности.

2. Въвеждане на защитната мрежа – Правила за задълженията на всички служители, включване на родителите.

2.1 Интервенции в ситуации на тормоз, според приетите правила

Процедури:

Ниво на тормоз	Отговор на училището
При ниско ниво на тормоз - ниско нарушаване на правилата	❖ Прекратяване: – изтъкване на нарушеното правило; – налагане на съответната последица
При повтаряне на едни и същи нарушения на правилата	❖ Протокол за тормоз; ❖ възстановяване на щетата; ❖ уведомяване на родителите
При сериозно – злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на детето-жертва, така и на детето-извършител.	❖ Насочване към местната комисия за БППМН и полицията, ОЗД/отдел за закрила на детето/ и община по силата на координационния механизъм; ❖ Протокол за тормоз; ❖ среща с родителите; ❖ възстановяване на щетата; ❖ включване на учениците в допълнителни програми

Намесата и справянето с конкретни ситуации на тормоз и насилие е част от цялостната политика на училището срещу насилието.

Намесата на възрастните е необходимо внимателно да се обмисли и планира:

- трябва да бъде последователно прилагана от цялата училищна общност, за да бъде максимално ефективна.

- да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между децата и поведение, което е неприемливо.

- още при най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че таква поведение няма да бъде толерирано.

- вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

- по-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца.

- всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

Важно е да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между децата!!!

За целта е необходимо да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват. Следното би могло да помогне за правилна оценка на ситуацията:

- Ако децата се закачат, бутат или блъскат или си разменят шеги, като при това се смеят, разменят си ролите и позициите и никое от тях няма видимо доминиращо положение, а околните не им обръщат особено внимание, то най-вероятно става дума за игра.

- Ако едно от децата е видимо напрегнато, не се усмихва, опитва се да се махне, ако ролите не се сменят, а другото дете е в постоянно доминираща позиция и това поведение привлича вниманието на околните, то най-вероятно става дума за тормоз.

➤ Ако се касае просто за приятелска игра учителят може да се намеси, за да предупреди децата да внимават да не се наранят.

➤ Ако обаче наблюдаваното поведение може да бъде определено като тормоз е необходимо да се предприемат следните стъпки:

2.2 Прекратяване на ситуация на тормоз:

Задължение на всеки учител/служител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

2.2.1 В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно.

2.2.2 Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това може да се случи на по-късен етап. Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение. В този момент не е добре да се разпитва за подробности и детето, което е потърпевшо, особено в присъствието на насилника и други деца, защото това може да урони неговото достойнство;

2.2.3 Честа спонтанната реакция на възрастните е заставането на страната на „жертвата“ и наказване на „насилника“. Ключово при интервенцията на възрастните е приемането на разбирането, че детето, обект на тормоз, не се нуждае от състрадание, а детето, извършител на тормоз, не се нуждае от наказание, особено което го унижава, а от състрадание, за да може то да развие това чувство към другите. Защото липсата на състрадателност е една от основните причини, поради която се упражнява тормоз.

2.3. Реакции спрямо детето, което е упражнило тормоз:

2.3.1 Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата или да се наложи друга предварително съгласувана мярка;

2.3.2 Когато се прилага подходът за възстановяване на щетата е необходимо задължително да се уведоми класният ръководител;

2.3.4 Подходът за възстановяване на щетата често се прилага в училище като логическо последствие от отклоняващото се поведение, свързано с рушене на материалната база. Той се основава на принципа, че „всяка щета, нанесена на друг, трябва да бъде възстановена“ и включва съответните действия в тази насока. Същият подход успешно може да се прилага и когато се касае за нематериални щети. Важно е

преди да се прилага подходът да бъде предварително съгласуван с цялата училищна общност, включително и с децата, и да бъде част от политиката на училището.

Подходът за възстановяване на щетите изисква време и по-задълбочен разговор с детето, което е извършило насилие, за да му се помогне да разбере какви са последствията от неговата постъпка. Поради тази причина е най-добре този подход да се приложи от класния ръководител, педагогическия съветник/училищния психолог на детето.

➤ **Важно е учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че се действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които цялото училище се придържа, а не за да бъде наказан.**

➤ **Възстановяване на щетата е принцип, който предполага, че хората правят грешки. Грешките следва да бъдат поправени, като същевременно не се налагат наказания. Този принцип подчертава поемането на отговорност за неприемливо поведение и за позитивно решаване на проблема.**

➤ **Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово решение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза.**

1/ **първа стъпка** класният ръководител изслушва детето.

/не е желателно детето да се изслушва съвместно с потърпевшото дете/

2/ след изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време може да проследява поведението на децата и да дава обратна връзка.

3/ класният ръководител може да потърси съдействие и от другите учители, които също да проследяват поведението на децата и да реагират своевременно.

4/ педагогическият съветник или училищният психолог също може да подпомогне работата на учителя като наблюдава детето във взаимоотношенията му с другите деца и даде насоки за действията и мерките, които учителят да предприема при необходимост или като насочи детето насилник и неговото семейство към услуги в общността като центрове за превенции и консултативни кабинети към местните комисии за БППМН, центрове за обществена подкрепа, комплекс за социални услуги, общински съвети по наркотичните вещества и др. (индивидуално или семейно консултиране).

2.4 Реакции спрямо дете, което е обект на тормоз

Работата с деца, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

2.4.1 **Важно е класният ръководител да поговори с детето, по възможност още същия ден (или веднага след като е разбрал за случая, ако се касае за ситуация, за която е научил случайно) и да разбере какво точно се е случило. Ако е необходимо отделни факти могат допълнително и дискретно да бъдат проучени;**

2.4.2 **Погрешно е открито и публично пред другите деца да се оказва подкрепа на потърпевшото дете, защото това допълнително ще урони достойнството на детето пред неговите връстниците;**

2.4.3 **При този първи разговор е важно да се предложи на детето подкрепа, като се остави то само да определи какво точно ще му помогне да се почувства сигурно; необходимо е да се подчертае поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;**

2.4.4 **Детето трябва да почувства доверие и сигурност за споделяне, което е особено важно, ако насилието се повтори. Може да му се предложи да поговори с училищния психолог;**

2.4.5 **Никога не трябва да се предлага среща между дете, жертва на насилие и неговия мъчител с цел да се помирят и да се разберат. Такива срещи могат да доведат до неблагоприятни последствия;**

2.4.6 **Наблюдавайте детето в следващите дни, за да се уверите как се чувства и при необходимост отново разговаряйте с него.**

2.5 Реакции, спрямо наблюдателите:

2.5.1 **Да се работи с наблюдателите на това ниво, не само на нивото на превенцията, а с групата след ситуация на тормоз;**

2.5.2 **Не се отстраняват наблюдателите, когато се прекратява или управлява ситуация на тормоз като всички, които са били там да видят какво се прави съгласно правилата на училището;**

2.5.3 Изтъкват се тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдещето;

2.5.4 Убеждение за отговори на насилието с думи, търсене на помощ и съобщаване за случая.

2.5.5 Насърчение за грижа спрямо тормозеното дете.

2.6 Училищна система за насочване към други служби

2.6.1 Регистриране на ситуации на тормоз

От 2010 г. функционира „Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция” (КМ). Основната цел на Координационния механизъм е да бъдат обединени ресурсите и усилията на професионалистите и органите за закрила за осигуряване на ефективна система за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие.

При всяка ситуация на тормоз трябва да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция.

В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие е необходимо да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето” по местоживеене. Като първа стъпка се уведомява директора на училището, който е задължен да уведоми съответния отдел „Закрила на детето” по местоживеене и отдела за „Закрила на детето”, на чиято територия е училището, местните комисии за БППМН, полицията и всички останали участници в мултидисциплинарния екип по силата на координационния механизъм.

Детето, което е склонно към насилие, се нуждае от разбиране на неговите потребности, причините за агресивното поведение, помощ при осъзнаване на собствените чувства, умения за контрол на гнева, развитие на емпатията.

В същото време има и една група деца, които са едновременно и насилници, и жертви. Възможно е детето да е жертва на насилие в семейството си или да е насилвано от някои “по-силни” връстници. Децата жертви могат да упражняват насилие върху някой по-слаб от тях. Те са най-рискови по отношение на бъдещото си развитие и израстване, защото търпят последиците и на единия, и на другия профил.

В тази връзка е необходимо да бъде потърсено съдействие от страна на социалните работници от отделите „Закрила на детето” към Дирекциите „Социално подпомагане”. Социалният работник е професионалистът, който може да проучи ситуацията, в която се намира детето, условията, при които живее, родителският капацитет и при необходимост да предприеме мерки, които да подпомогнат детето и семейството като цяло.

В случаи на дете в риск е важно да бъдат обединени усилията на специалистите от различни области, за да бъдат ефективни мерките за закрила.

/Към настоящия момент на местно ниво са сформирани мултидисциплинарни екипи. Задължително представени страни в тези екипи са представителите на Дирекции „Социално подпомагане” (отдел „Закрила на детето”), МВР и общината./

2.6.2 Кога и къде може да бъде подаден сигнал за дете в риск?

Съгласно Закона за закрила на детето, чл. 7 (1) „Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане”, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.

(2) Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна”.

Към Държавна агенция за закрила на детето функционира **Национална телефонна линия за деца 116 111**. Националната телефонна линия за деца предоставя консултиране, информиране и помощ по всякакви въпроси и проблеми, свързани с деца. Към нея при необходимост могат да се обръщат за съдействие и професионалисти. Националната телефонна линия за деца с номер 116 111 е с национално покритие, достъпна от територията на цялата страна, напълно безплатна за обаждащите се, независимо дали звънят от стационарен или мобилен телефон. Тя функционира 24 часа в денонощието.

Според Координационния механизъм, в случай че сигналът за насилие бъде приет от някой от визираните органи за закрила – получен от ДСП/ОЗД, ДАЗД или МВР (съгласно чл.7 от Закона за закрила на детето), той е длъжен да уведоми за това останалите незабавно до 1 час от регистриране на сигнала, включително по телефон и факс. Сигналът се изпраща в Дирекция „Социално подпомагане” по настоящия адрес на детето.

Съгласно Координационния механизъм във всеки един отдел „Закрила на детето” при Дирекция „Социално подпомагане” началникът на отдела е на разположение, като той определя отговорен социален работник. В отдел „Закрила на детето” определеният отговорен социален работник извършва проверката на сигнала до 24-часа от постъпване на сигнала.

/ Телефонна линия на отдел „Закрила на детето” – гр. Петрич: 0745/6-17-88/

При кибертормоз – с Национален център за безопасен интернет на телефон: **124 123** или чрез сайта **www.safenet.bg**.

От страна на училището всеки един професионалист, работещ в системата на образованието може да подаде сигнал към отдел „Закрила на детето” по местоживее на детето. Това може да бъде директор, учител, педагогически съветник, училищен психолог, възпитател, хигиенист и т.н.

Когато сигналят се отнася за дете в риск, той ще бъде проучен от социалния работник, дори да е подаден анонимно.

При проучването на сигнала социалният работник може да потърси съдействие от страна на училището – информация за детето във взаимоотношенията му с учениците, впечатленията на учителите, т.е. ще потърси информация, с която да бъде направена оценка на случая.

При проучването на сигнала и предприемането на действия се изисква работа в екип от страна на различни специалисти. От една страна, за да се направи точна оценка, а от друга – да бъдат съгласувани действията на различните специалисти.

В случай че бъде установен риск за детето, то ще бъде отворен случай, т.е. ще бъдат предприети мерки за закрила. Ще бъде изготвен план, в който ще бъдат описани планираните мерки, като социалният работник ще следи за изпълнението на плана.

Социалният работник може да консултира семейството, да насочи родителите и детето към подходящи социални услуги и консултации.

В работата с децата и техните семейства всеки професионалист има своята роля.

Ролята на социалния работник е свързана с проучване на семейната среда и предприемане на мерки за закрила. В същото време, той има правомощията и ангажимента да консултира родителите, да подпомогне тяхната ангажираност в работата с детето на ниво училище.

Работата в екип ще даде възможност и за обратна връзка между различните специалисти, работещи с детето и неговото семейство за успехите или трудностите в планираните цели.

2.7. Включване на родителите

2.7.1 Във всички случаи е необходимо родителите да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията;

2.7.2 В разговора е важно да се акцентира върху необходимостта родителите да не критикуват другото дете, а да се опитат да погледнат на ситуацията през погледа на другата страна;

2.7.3 Родителите трябва да бъдат запознати, че критиките, обидите и negliжирането на другото дете от тяхна страна само ще задълбочат конфликта;

2.7.4 Разговорът трябва да бъде проведен на подходящо място, в партньорски взаимоотношения, като се предостави отворено пространство за споделяне на техните опасения и гледни точки;

2.7.5 От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат;

2.7.6 Учителят може да насочи родителите за консултация с педагогическия съветник.

3. Ресурсна обезпеченост

3.1 Училищното ръководство се задължава да осигурява:

3.1.1 Изграждане на механизми за взаимодействие с различни институции;

3.1.2 Осигуряване на подкрепяща мрежа от специалисти в училище, които да удържат ситуации на тормоз в училището;

3.1.3 Осигуряване на материали и други.

Изготвил:.....

/А. Денишева/

Приложения, съгласно утвърдения със Заповед №РД09-5906/28.12.2017г. на Министъра на образованието и науката Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в системата на предучилищното и училищното образование и Алгоритъм за прилагане на механизма:

Приложение 1: Класификация на формите на насилие и тормоз и предприемане на съответни действия

Приложение 2: Насоки за интервенция

Приложение 3: Кога, кой и къде може да подава сигнал за дете в риск?